

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1747/2562

นาย อ.โจทก์ นางสาว บ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.พ.พ. มาตรา 1375, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์แล้ว โจทก์ฟ้องคดีเพื่อปลดเปลื้องการรบกวนการครอบครองเกินหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกรบกวนและแย้งการครอบครองโจทก์หมดสิทธิฟ้องเอาคืนซึ่งการครอบครอง ขอให้พิพากษาว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดิน... ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำให้การและฟ้องแย้งที่ระบุว่าที่ดินพิพาทตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) และที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิเป็นของจำเลย จึงขัดแย้งกันเอง เป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์แล้วจำเลยแย้งการครอบครองหรือที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 177 วรรคสอง คดีจึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทและโจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย้งการครอบครองตาม ป.พ.พ. มาตรา 1375 หรือไม่ เพราะการแย้งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่ในที่ดินของผู้อื่นเท่านั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าจำเลยแย้งการครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์และโจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองเกินหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย้งการครอบครอง โจทก์ขาดสิทธิฟ้องร้องไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยและบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินของโจทก์ ห้ามจำเลยและบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดิน และให้จำเลยชำระเงิน 300,700 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง และฟ้องแย้งขอให้พิพากษาว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดินตามแผนที่สังเขประบายสีฟ้าเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 93 ตารางวาเศษ และสีเหลืองเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งานเศษ ดีกว่าโจทก์ และห้ามโจทก์รบกวนการครอบครองที่ดินพิพาท โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินพร้อมบริวารออกจากที่ดิน ห้ามจำเลยและบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดินพิพาท และให้จำเลยชำระเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2556 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งฟ้องเดิมและฟ้องแย้งทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตาม ภ.บ.ท. 5 เลขสำรวจที่ 54/37 เนื้อที่ 12 ไร่ 91.7 ตารางวา โดยครอบครองต่อจากมารดา โจทก์ชุด

สระกักเก็บน้ำเพื่อทำการเกษตร ปลุกต้นยูคาลิปตัส ต้นประดู่ ต้นมะค่าโมง ต้นกล้วย และต้น
สับประรด โจทก์และมารดาโจทก์ฟ้องขับไล่นายศรีเมือง บิดาจำเลย ต่อศาลแขวงลำปางเป็นคดี
หมายเลขดำที่ 2434/2548 ศาลแขวงลำปางพิพากษาว่าโจทก์และมารดาโจทก์มีสิทธิครอบครอง
ที่ดินพิพาท ให้นายศรีเมืองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและไม้ล้มลุกออกจากที่ดิน ศาลอุทธรณ์ภาค 5
พิพากษายืน คดีถึงที่สุดแล้ว สำหรับปัญหาตามฎีกาของโจทก์ที่ว่า โจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่ง
การครอบครองที่ดินพิพาทภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครองหรือไม่นั้น เห็นว่า โจทก์
บรรยายฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปฉีดยาฆ่าวัชพืชในที่ดินของโจทก์ โฉนดที่ดินเพื่อทำการ
เพาะปลูก ตัดต้นกล้วยประมาณ 20 ต้น ขัดขวางไม่ให้ลูกจ้างของโจทก์เกี่ยวหญ้าคาในที่ดิน เกี่ยว
หญ้าคาและเอาหญ้าคาของโจทก์ไปทั้งหมด ปลุกสับประรด ตัดต้นยูคาลิปตัสที่โจทก์ปลูกไว้เนื้อที่ 3
ไร่ ตัดต้นประดู่ 1 ต้น ต้นมะค่าโมง 2 ต้น และเผาออกกล้วย 2 กอใหญ่ ขอให้ขับไล่จำเลยพร้อม
บริวารออกจากที่ดินและชำระค่าเสียหาย จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยแย่งการครอบครอง
ที่ดินพิพาทของโจทก์แล้ว โจทก์ฟ้องคดีเพื่อปลดปล่อยการรบกวนการครอบครองเกินหนึ่งปีนับแต่
เวลาถูกรบกวนและแย่งการครอบครอง โจทก์หมดสิทธิฟ้องเอาคืนซึ่งการครอบครอง ขอให้
พิพากษาว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดินตามแผนที่สังเขปบรรยายสีฟ้าเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 93
ตารางวาเศษ และสีเหลืองเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งานเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำให้การและฟ้องแย้งระบุว่า
ที่ดินพิพาทตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 622, 624 และที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ
เป็นของจำเลย จึงขัดแย้งกันเอง เป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์แล้วจำเลย
แย่งการครอบครองหรือที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง คดีไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทและ
โจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครองตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1375 หรือไม่ เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้น
ได้ก็แต่ในที่ดินของผู้อื่นเท่านั้น นอกจากนี้ในระหว่างพิจารณาจำเลยยังนำชี้แนวเขตที่ดินอ้างสิทธิ
ความเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 622 และ 624 ซึ่ง
ขัดแย้งกับเนื้อหาในคำให้การของตน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าจำเลยแย่งการครอบครอง
ที่ดินพิพาทของโจทก์และโจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองเกินหนึ่งปีนับแต่เวลาถูกแย่ง
การครอบครอง โจทก์ขาดสิทธิฟ้องร้องไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยนั้น เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นไม่
ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมาย
อันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้น
วินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า
ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำพิพากษาให้ขับไล่นายศรีเมืองบิดาจำเลยออกจากที่ดินพิพาทของโจทก์
และคดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยหวนกลับเข้ามาในที่ดินพิพาทของโจทก์อีกและยอมรับในอุทธรณ์ว่า
จำเลยบุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทจึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่
และเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้ คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยกำหนดค่าเสียหายตามฟ้องให้โจทก์เป็น
เงิน 50,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินพิพาทเกินหนึ่ง
ปีนับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครอง โดยมีได้อุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการกำหนดค่าเสียหาย
ประเด็นเรื่องค่าเสียหายจึงยุติไปแล้วตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยต้องรับผิดชอบชำระเงินจำนวน
50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่
โจทก์ตามคำขอท้ายคำฟ้อง แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 25 ธันวาคม

2556 เป็นการพิพากษาเกินคำขอ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยและบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาทของโจทก์ ห้ามจำเลยและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทอีกต่อไป และให้จำเลยชำระเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

จิรนิติ หะวานนท์ · ชัยรัตน์ ศีลาลัย · อำพันธ์ สมบัติสภาพรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1747/2562>